7/3148 -3-
297

T.C.
TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : **B 17 0 APK** 1964-37353
Konu : Soru Önergesi

22.12.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 14.12.2000 gün ve GNS 7/3148-8074/19683 sayılı yazıları.

İlgi yazıları ekinde alınan, Bursa Milletvekili Sayın Ertuğrul YALÇINBAYIR'ın soru önergesine cevap teşkil edecek bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Erkan MUMCU
Bakan

Ek : 1 Soru Önergesi

7/3148 2984

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERTUĞRUL YALÇINBAYIR'IN YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU-1 Projeye bugüne kadar harcanan miktar ne kadardır? Projenin fiziki ve nakdi gerçekleşme oranı nedir?

CEVAP-1 Bakanlığımız, Ege ve Akdeniz kıyılarımızda yeralan turizm yoğunluklu yerleşimlerimizin içmesuyu, kanalizasyon, atıksu arıtma ve katı atık imha tesisleri gibi altyapı sistemlerinin yerel yönetimlerle işbirliği içinde gerçekleştirilmesi amacıyla Çanakkale-Balıkesir il sınırından Antalya-İçel il sınırına kadar uzanan yaklaşık 2000 km uzunluğundaki kıyı kesiminde yeralan yerleşimlerin altyapı sistemlerinin gerçekleştirilmesi için Akdeniz-Ege Turizm Altyapısı Kıyı Yönetimi (ATAK) Projesini başlatmıştır. Hükümetimiz ile Dünya Bankası arasında imzalanan sözleşme (7 Kasım 1989) kapsamında Dünya Bankası aracılığıyla Japon Hükümetinden temin edilen 607,5 milyon Japon Yeni tutarındaki "Hibe Kredi" ile proje finanse edilmiştir. Hibe kredinin kullanımı 1998 yılı sonunda tamamlanmıştır.

Proje çalışmaları sırasında, kıyı bandındaki yerleşimler tek tek ele alınmamış, bunun yerine en ekonomik hizmet alanı anlayışı içinde 100'e yakın yerleşim 25 havza bazında değerlendirilmiştir. Bu havzalardan 10 yüksek öncelikli havzanın fizibilite, 15 ikincil öncelikli havzanın da ön fizibilite çalışmaları tamamlanmıştır.

Ayrıca, proje kapsamında belediyelerimizin mali güçlerini belirlemek ve bu anlamda projeye katkılarının ne olabileceğinin belirlenmesi amacıyla "Belediyelerin Mali ve İdari Yapısının Tanımlanması" proje çalışması yapılmıştır. Marmaris ve Kuşadası özelinde yapılan çalışmada belediyelerin mali kaynaklarını tam olarak değerlendiremediği, gelirlerinin (birçok belediyede) temin edilecek dış krediyi karşılamaya yetmeyeceği saptanmıştır. Bugüne kadar Bakanlığımız mali gücü ile toplam yaklaşık 100 milyon $ altyapı yatırımı gerçekleştirilebilmiştir.

SORU-2 Projenin geçikme nedeni ve gecikmenin maliyete etkisi nedir?

CEVAP-2 Yapılan proje kriterleri çalışmasında projenin hayata geçirebilmesi için dört ana boyutuna işlerlik kazandırılması gerektiği ortaya çıkmıştır. Bunlar;

-Yasal Boyutu: Belediye gelirlerinin artırılması amacıyla Belediye Gelirleri Kanununda düzenleme, katı atık yönetmeliği, çevre vergisi v.s. yasal düzenleme yapılması çalışmaları sürdürülmüştür. Ancak tüm çalışmalara rağmen Belediye Gelirleri dış kredi geri ödemesini sağlayacak düzeyde olmamıştır.

-İdari Yapılanma Boyutu: Altyapı sistemlerinin yapımını, bakımını ve işletmesini üstlenecek Altyapı Hizmet Birliklerinin kurulması; bunun için İçişleri Bakanlığı ile Tip tüzük hazırlanarak Valiliklere gönderilmesi ile birçok havzada Birlikler kurulmuştur. Ancak, bazı Birlikler, Belediyelerin siyasi çekişmeleri, gelir farklılıkları, teknik altyapı uyumsuzlukları nedeniyle çalışamamaktadır. Bu durum hizmet üretememe, teknik altyapı sağlayamama ve gelir elde edememe problemlerini doğurmaktadır.

../...

Teknik Altyapı Boyutu: Birçok havzada özellikle kanalizasyon ve katı atık bertaraf tesisi bulunmamaktadır. Sağlıklı bir çevre ve turizm için bu teknik altyapı eksikliklerinin giderilmesi gerekmektedir. Bunun için de projeye finansman sağlanması bir hükümet politikası haline getirilmelidir.

Finansman Boyutu: Toplam proje uygulama bedeli 2.5 milyar $ olarak tesbit edilmiştir. Temin edilecek dış kredinin geri ödenmesini üstlenecek Altyapı Hizmet Birlikleri veya Belediyelerin gelirlerinin yetersiz oluşu, Bakanlığımızın yatırımlarla ilgili 700 harcama kalemine önerilen ödeneğin tamamının sağlanamaması nedeniyle, teknik altyapı çalışmaları sınırlı bütçe imkanları ile sürdürülebilmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı proje uygulamasında gecikmeler meydana gelmiştir. Bu da maliyet artışlarına neden olmaktadır.

SORU-3 Projenin turizm sektörüne önemli etkisi dikkate alınarak öncelikle bitirilmesi hususunda irade var mıdır? Proje ne zaman bitirilecektir?

CEVAP-3 Yukarıda da açıklandığı gibi proje uygulama çalışmaları Bakanlığımız bütçe imkanları çerçevesinde sürdürülmektedir. 2005 yılına kadar uygulama çalışmalarının tamamlanabilmesi için Belediyelerin veya Altyapı Hizmet Birliklerinin yeterli mali güce kavuşturulması gerekmektedir. Veya Hazine aracılığıyla dış kredi temin edilerek (1.5 milyar $) çalışmalar tamamlanmalıdır.

SORU-4 Projenin ekonomiye katkıları kısaca nedir?

CEVAP-4 Ülke genelinde turizm yatırımlarının %80'i Akdeniz-Ege kıyı bölgesinde yoğunluk kazanmaktadır. Bölgeyi her yıl 6-7 milyon turist ziyaret etmekte olup, turizm gelirlerinin %70-75'i bu bölgeden sağlanmaktadır. Bu doğrultuda Turizm gibi hassas bir sektörde "çevreye rağmen gelişme" olmayacağı dikkate alınarak bölgede altyapı eksikliklerin giderilmesi turizm cazibesini artıracacak ve ekonomiye daha çok katkı sağlanabilecektir.